

EMBYGDEN

nr 4 - Årg. 36 - 1956

Nordiska

Spelmansstämman

1956

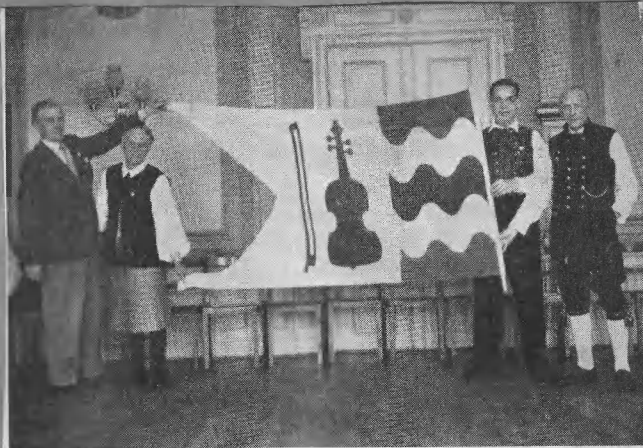
Medelpads spelmansförbund hade beslutat att i sam- med sitt 25-årsjubileum inbjuda till en nordisk spel- stämman i Sundsvall och Medelpad 5—8 juli. Denna stämman gällde i första hand svenska spelmän från skilda länder men även norska från Tröndelagen och stam- lar från finländska Österbotten. Representanterna från Finland och Norge medförde även ett danslag var-

Organisationskommitténs ordförande var Olof Isacson, programkommitténs N. Aug. Flodén och sekreterare blev B. Hansson. Som medinbjudare stod Sveriges Spel- mansförbund företrätt av H. Arnstad, Medelpads spelmansförbund, föreningen Norden i Sundsvall och Spelmansföreningarna i Stöde och Borgsjö.

Stämmans huvudkvarter var förlagt till Sundsvall, och för öarna och rymliga W:6-lokalerna i stadens centrum som ställts till förfogande. Vidare bidrog i högsta grad Spelmansstämningarnas sympatiska och förstående inställ- ning till vårt arbete att resultatet blev så lyckat.

Det blev så till de olika dagarnas proppfulla program, som ej kan redogöras för i detalj, naturligtvis.

Den tidigt den 5 juli anlände spelmän från när och fjärr, från Skåne till Västerbotten; det blev genast en fullt utnyttjad publik. Dagens program skulle förläggas till Folkets park, och samlades på eftermiddagen på torget och "de hundra årens tåg blev ett tåg i toner och färger" och i täten framfördes finska, norska och svenska flaggor samt Medelpads spelmansförbunds nya fana. Parkteatern med 1.000 sitt- platser var fullpackad. — Lektor Arvid Nygård från Vasa ledde den finska folkmusiken i Österbotten och lektor Helge Sandberg från norsk. Deras respektive spel- och danslag tju- vade på sig grad publiken, och så gjorde också den finska sångerskan Maija Hatanpää. Danslaget från Trönde- len var briljant. Det blev uppspelning av svenska lag och dans under Torsten Karlssons fasta ledning. En kvartett från Borgsjö spelmanslag framförde ett dansprogram, som Göran Olsson-Föllinger gjort på åtta låtar. Fint och vackert. Dagen skulle sluta med dans, men när det blev regn stoppade jag i birstället. Vi åkte hem innanför skjortan å plaskade hem å la' mej.

Medelpads spelmansförbunds nya fana. Fr. v. förbundets ordf. N. A. Flodén, E. Bäckman, Orsa, riksordf. H. Arnstad, Sthlm, samt prof. Y. Laurell.

Andra dagen gick vädret i moll, men spelmansstämman i dur. Spelmansglädjen förlades inomhus i W:6-lokalerna och redan vid tiotiden hördes de första låtarna. I ett rum tränade västgötar, i ett annat smålänningar, i ett tredje sörmlänningar under ledning av Gustaf Wetter — en trevlig karl, om man får tro allt vad en Sundsvallstidning skriver.

Vid fyratiden på eftermiddagen samlades man för att delta i debatten om *Radion och folkmusiken*. Inledare var Matts Arnberg från Radiotjänst. Han klarlade radions inställning till folkmusiken och tidigt under debatten framgick, att spelmännen ej voro nöjda med den behandling de röner utan efterlyste mer tillmötesgående, vilket Arnberg, själv en god spelman, ej ville eller kunde utlova. Resultatet av en lång debatt blev, uttryckt med en matematisk formel, ungefär ± 0 . En gammal spelman vid min sida gjorde — tyvärr bara halvhögt — den kommentaren, att svenska spelmän redan i minst 800 år utan pekuniär vedergällning glatt människor i Sveriges land med sin musik "å först ett gött stöcke in på nettanhundrartart stecker radion upp nosa å begynner torgföra sina produkter, ilaka oljud frå negrera i Amerikat, å för sånt sa en betala kontant." Så sant som då' ä' sagt.

Efter debatten ställdes största W:6-salen i ordning för kvällens konsert, som blev klar succé. Alla spelmän och dansare voro i elden.

Stöde Hembygdsförening stod som värd för tredje dagen. Till Stöde gjordes färden i bussar och bilar, vädret var strålande och på Huberget, där festen gick av stapeln, samlades publiken i tusental. Man fick ånyo uppleva ett färgrikt spelmanståg med tal, musik och dans ungefär som första dagen. Särskilt uppskattades den underbara resan, som gick på slingrande vägar utmed den ståtliga Indalsälven. Vi besågo Bergforsens kraftverk, där också laxdammarna och fiskodlingen visades. Vi hade en andaktsstund i Lidens gamla kyrka m. m., och ungefär kl. 17.30 nådde vi Stöde, och medan middagen åts samlades en fulltalig publik, som högeligen uppskattade det digra programmet.

Stämmans sista dag var förlagd till *Borgsjö*, där hembygdsföreningen stod för arrangemangen. Här hade vi en

publik som såg mångtusenhövdad ut — och hur uppskattat blev inte detta vårt sista uppträdande! Fiol, nyckelharpa, hummelharpa, kantele och andra instrument förkunnade för de sköna nejderna omkring oss att än lever vår svenska folkmusik. Hembygdsföreningens ordförande, Johan Nordell, sade några hälsningsord, och så kom spel och dans. Henry Arnstad var trevlig konferencier och vitsade mindre än vanligt, vilket uppskattades. Västgöten Nils Löfgren spelade Fans polska så man trodde att nämnde potentat var närvarande på scenen. Selångers spelmanslag under ledning av Evert Wernberg spelade otroligt vackert

